

Uniwersytet jako przestrzeń aktywności i inkluzji

O DZIAŁANIACH CENTRUM AKTYWNOŚCI STUDENCKIEJ I DOKTORANCKIEJ

Centrum Aktywności Studenckiej i Doktoranckiej jest jednostką, która w strukturze Uniwersytetu Gdańskiego pojawiła się na początku 2021 roku. Zadaniem postawionym przed Centrum przez Jego Magnificencję jest wspieranie i koordynowanie działalności studenckiej oraz doktoranckiej

Zwycięskie zdjęcie konkursu „Uniwersytecka pocztówka z wakacji”

Fot. Katarzyna Sternicka

Zgodnie z regulaminem działalności Centrum Aktywności Studenckiej i Doktoranckiej skupia się na ułatwianiu aktywności studentom i doktorantom UG, dążeniu do polepszania ich kompetencji społecznych, jak najlepszym wykorzystywaniu potencjału studentów i doktorantów do organizacji przestrzeni uniwersytetu oraz instytucji uczelnianych, a także zwiększaniu użyteczności tych przestrzeni. Dyrektorem Centrum został **prof. Jacek Taraszkiewicz** pełniący niegdyś funkcje prorektora ds. studenckich UG oraz pełnomocnika rektora ds. współpracy z organizacjami studenckimi. Zdobyte doświadczenie pozwoliło mu bardzo szybko zorganizować jednostkę, dzięki czemu niemal natychmiast rozpoczęła ona wiele projektów na rzecz społeczności akademickiej.

Dotychczasowe przedsięwzięcia jednostka realizowała w ścisłej współpracy z Parlamentem Studentów UG, Radą Doktorantów UG, czasopismem „Progress” oraz „Gazetą Uniwersytecką”. Część projektów prowadzonych było wspólnie z innymi jednostkami uczelni, kołami naukowymi czy podmiotami zewnętrznymi.

ANKIETA

By poznać potrzeby społeczności akademickiej oraz oczekiwania dotyczące tego, co uniwersytet może zaoferować studentom i doktorantom w zakresie aktywności, Centrum przeprowadziło badanie ankietowe. Rozpoczęło się ono 3 maja, a zakończyło 23 czerwca 2021 roku. Ankietę można było wypełnić za pomocą narzędzia Microsoft Forms. W badaniu wzięło udział 1430 respondentów.

Celem badania było zdobycie m.in. informacji o rodzajach ak-

tywności podejmowanych przez studentów i doktorantów oraz o tym, jakie formy aktywności chcieliby oni podjąć. Dzięki ankiecie dowiedzieć się można było, ilu studentów uważa się za aktywnych społecznie, a ilu – za aktywnych w zakresie samorealizacji. Wyniki pozwoliły stwierdzić, jakie dokładnie aktywności były podejmowane przez studentów, ilu z respondentów było wolontariuszami i pomagało np. chorym na COVID-19, a ilu angażowało się w działalność w ramach harcerstwa czy duszpasterstwa akademickiego.

Jak wynika z analizy wyników ankiety, wielu studentów podejmowało aktywności związane z samokształceniem. Wydaje się, że wybór aktywności w znacznej części podyktowany był trwającą przed badaniem pandemią i lockdownem, bowiem wielu studentów podejmowało samodzielną naukę języka obcego, popularne było także słuchanie audiobooków czy podcastów. Respondenci zdecydowanie częściej wybierali zwiększenie swoich kompetencji w różnych dziedzinach, najchętniej w zaciszu domowym.

Należy jednak zauważyć, że o ile rodzajów aktywności podejmowanych przez studentów było stosunkowo dużo, o tyle czas poświęcany na nie był stosunkowo krótki; w większości wypadków wynosił on nie więcej niż trzy godziny tygodniowo.

Dla pracowników Centrum szczególnie cenne było poznanie oczekiwań studentów wobec uczelni w zakresie wspierania aktywności. Jak wynika z badania, najwięcej osób chciałoby, aby uczelnia organizowała więcej szkoleń, związanych np. z pozyskiwaniem pracy, obsługą oprogramowania biurowego czy nabywaniem umiejętności przydatnych w życiu osobistym. Dużo osób uważało także, że uczelnia powinna lepiej

promować udostępniane przez siebie formy aktywności. Za istotną kwestię uznano organizację konkursów, które pozwolą nagrodzić szczególnie aktywne osoby. Część osób postulowała też, aby dostosować zajęcia dydaktyczne do aktywności studentów. Jednak ten postulat wydaje się niemożliwy do spełnienia, gdyż należy wziąć pod uwagę prymat dydaktyki na uczelni – wszak podstawowym zadaniem uniwersytetu jest realizacja programów kształcenia.

Wszystkie odpowiedzi udzielone w ankiecie zostały wnikliwie przeanalizowane przez pracowników Centrum i posłużyły do opracowania krótko- i długoterminowych planów działań jednostki.

SZKOLENIA

Centrum zaczęło organizować szkolenia niemal od początku swojej działalności. Miały one często formę warsztatów, a ich celem było wykształcenie lub rozwinięcie konkretnych umiejętności albo poznanie określonych procedur prawnych i administracyjnych.

Dotychczasowe szkolenia można podzielić na kilka kategorii. Część spotkań odnosiła się do kwestii zawodowych. Na przykład podczas szkolenia dotyczącego copywritingu uczestnicy dowiedzieli się, czym jest copywriting i jak kreatywną pracą można zarobić na studia. Praca copywritera może być szczególnie interesująca dla studentów i doktorantów ze względu na elastyczne godziny, które często samemu można dostosować do planu zajęć. Z pracą i usługami w sieci związane były też warsztaty dotyczące podstaw prowadzenia kampanii reklamowych na Facebooku. W ich trakcie uczestnicy dowiedzieli się nie tylko tego, jakie formy reklamy oferuje największy na

świecie portal społecznościowy, lecz również jak zaprojektować reklamę i do kogo ją zaadresować, by była maksymalnie skuteczna. Umiejętności te mogą się przydać w promowaniu własnej firmy, a także projektów niekomercyjnych – zaistnienie w przestrzeni wirtualnej niewątpliwie ułatwia funkcjonowanie, a niekiedy nawet jest konieczne, by inicjatywa odniosła sukces.

Aby otrzymać satysfakcjonującą pracę, należy o nią skutecznie aplikować. Dzięki szkoleniu „Jak znaleźć pracę, na której naprawdę nam zależy” studenci dowiedzieli się, jak przygotować CV – jaka powinna być jego struktura, których sformułowań unikać, a które stosować, by osiągnąć cel.

Coraz istotniejsze w pozyskiwaniu pracy jest zaistnienie w przestrzeni wirtualnej: zarówno pracodawcy, jak i pracownicy korzystają coraz częściej z serwisu LinkedIn, czyli portalu społecznościowego służącego celom zawodowym. W ramach szkolenia „Narzędzia personal branding – profil na LinkedIn” studenci mogli się dowiedzieć, jak zbudować profil na tym portalu i jak pozyskać kontakty zawodowe. Wiedza ta może zaowocować w trakcie studiów i po ich ukończeniu.

Z kolei na szkoleniu „B2B, umowa o pracę, własna działalność, umowa-zlecenie – jak wejść najkorzystniej na rynek pracy” prowadzący przedstawił pozytywne i negatywne strony poszczególnych form zatrudnienia zarówno dla pracownika, jak i dla pracodawcy. Podpowiedział też, która forma zatrudnienia będzie najlepsza w konkretnych warunkach. Podczas szkolenia jego uczestnicy dowiedzieli się także, jak już na początku pracy ustrzec się nieuczciwych pracodawców i uniknąć związanych z tym nieprzyjemności.

W ramach szkolenia „Jak zbudować markę osobistą” zaprezentowano, jaki wpływ wywiera dobrze wykreowany obraz mocnych stron na życie zawodowe, poszukiwanie pracy i życie osobiste. Umiejętności z podobnych sfer rozwinęło szkolenie dotyczące wystąpień publicznych, dzięki któremu studenci i doktoranci dowiedzieli się, jak mówić, by zostać zrozumianym i budzić zainteresowanie.

Drugą kategorią szkoleń oferowanych przez Centrum Aktywności były szkolenia dotyczące umiejętności przydatnych w codziennym funkcjonowaniu każdego człowieka, takich jak rozpoznawanie psychomanipulacji. Istnieje możliwość uniknięcia szkód spowodowanych nieuczciwymi praktykami, kiedy poznamy techniki i sposoby manipulatorów. Dzięki szkoleniu „Psychologiczne mechanizmy wywierania wpływu” prowadzonemu przez prof. Marcina Szulca uczestnicy dowiedzieli się, jak przed psychomanipulacjami ustrzec nie tylko siebie, ale też swoich bliskich.

Ostatni czas był dla wielu członków społeczności akademickiej wyjątkowo trudny. Dlatego Centrum zorganizowało dla nich szkolenie dotyczące radzenia sobie ze stresem, podczas którego uczestnicy poznali m.in. czynniki powodujące stres i rodzaje stresu, a także dowiedzieli się, jak wykorzystać stres do swoich celów.

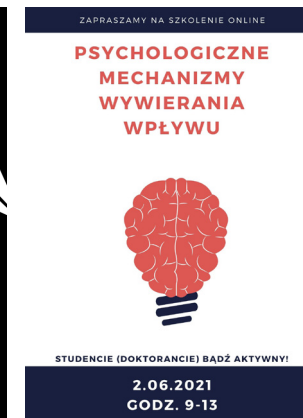
Oddzielny blok szkoleń CASiD przeznaczony na doskonalenie warsztatu naukowego. Studenci planujący karierę naukową lub zainteresowani kwestiami naukowymi wzięli udział w dwudniowym szkoleniu dla mniej zaawansowanych, na którym poznali warsztat naukowca od podstaw. Z kolei studenci starszych lat oraz doktoranci mieli możliwość uczestniczenia w bardziej zaawansowanych szkoleniach, dotyczących konstrukcji tekstu, używania edyto-

ów tekstu, bibliografii oraz grafik. W ich trakcie dowiedzieli się także, do których czasopism warto wysłać swoje artykuły i jak przebiega proces recenzji. Szczególnie istotna w pracy naukowej powinna być dbałość o zapewnienie jakości procesu badawczego, także podczas aplikowania o granty. Informacji na ten temat dostarczyło wszystkim zainteresowanym szkolenie pt. „System zarządzania jakością w projektach naukowych”.

Szkolenia dotyczące warsztatu naukowca doskonale uzupełniły ofertę uczelni. Były one szczególnie ważne dla tych studentów, którym tego typu oferta jest rzadko proponowana w ramach zajęć obowiązkowych.

Ostatni blok szkoleń związany był z praktycznymi działaniami na UG. Dzięki niemu studenci i doktoranci mogli zastanowić się nad tym, czy lepiej działać indywidualnie, czy w ramach koła naukowego. A może najlepiej jest samemu założyć organizację? Uczestnicy szkolenia otrzymali też informacje, jak pozyskać środki na działalność indywidualną i w ramach koła oraz, co ważne, jak rozliczyć te środki zgodnie z przepisami uniwersyteckimi i rygiorem zamówień publicznych. Nie zapomniano także o sprawach bezpieczeństwa, w tym procedurach, które muszą być przestrzegane, by uniknąć ewentualnych zagrożeń.

Ważną kwestią w organizacji szkoleń była forma ich prowadzenia. Z powodu pandemii, konieczności zachowania bezpieczeństwa i nieobecności wielu studentów w Trójmieście szkolenia musiały odbywać się online. Było to problematyczne dla części uczestników, którym zależało na kontakcie bezpośrednim, a także dla części prowadzących, którzy podkreślali, że słuchacze byli mniej aktywni, zwłaszcza gdy zajęcia miały formę warsz-

tatów. Z drugiej strony niektórzy studenci i doktoranci zauważyli pozytywne aspekty kształcenia na odległość, takie jak brak konieczności dojazdu na uczelnię czy lepsza możliwość skupienia się w domu. Aby spełnić oczekiwania członków społeczności akademickiej, Centrum stopniowo będzie wdrażało szkolenia w formie hybrydowej oraz będzie udostępniać nagrania z niektórych szkoleń czy warsztatów. Wymaga to jednak dopracowania kwestii technicznych w celu zachowania możliwie wysokiej jakości transmisji i nagrania.

Od roku akademickiego 2021/2022 w ramach Centrum ujednolicono marki, pod którymi prowadzone będą szkolenia. W koordynowanych przez czasopismo „Progress” szkoleniach z cyklu Akademia Młodych Badaczy osoby zainteresowane karierą naukową będą mogły polepszać swoje kompetencje np. w zakresie wystąpień na konferencjach, utrzymywania jakości badań czy pisania artykułów naukowych. Natomiast w ramach cyklu „Studentie (doktorancie), bądź aktywni!”, koordynowanego przez Parlament Studentów UG oraz Radę Doktorantów UG, uczestnicy będą mogli dowiedzieć się, jakie formy aktywności oferuje Uniwersytet Gdański, jak zakładać koła

naukowe czy pozyskiwać środki na ich działalność czy jak podjąć aktywność zawodową podczas studiów. Szkolenia te dotyczyć będą również kompetencji osobistych i bezpieczeństwa osobistego.

RÓŻOWE SKRZYNECZKI

Centrum Aktywności Studenckiej i Doktoranckiej podejmuje się wprowadzania i realizacji zmian na rzecz poprawy jakości funkcjonowania członków społeczności akademickiej. Jedną z takich zmian jest realizowana przez Centrum akcja umieszczania w budynkach uczelni różowych skrzyńeczek. Jest to ogólnopolskie działanie organizowane w Polsce przez Fundację „Różowa Skrzyńeczka” działającą już od grudnia 2019, kiedy to pierwsza skrzyńeczka została wywieszona w Centrum Praw Kobiet we Wrocławiu. Celem akcji jest walka z wykluczeniem męstruacyjnym. Zgodnie z danymi przytaczanymi przez Fundację 500 tys. kobiet w Polsce nie stać na zakup podpasek i tamponów, 21% uczennic musiało opuścić zajęcia w szkole z powodu braku podpasek, a 10% w ogóle nie wychodziło z tego powodu z domu. Ponadto menstruacja pozostaje tematem tabu i powodem wstydu. Tym wszystkim problemom ma przeciwdziałać umieszczanie w prze-

strzeni publicznej skrzyńeczek, w których znajdują się ogólnodostępne materiały higieniczne dla kobiet. Dzięki działaniom CASiD na wszystkich wydziałach UG (a także w budynkach administracji i w Bibliotece Głównej), w damskich toaletach znalazły się różowe skrzyńeczki. Ze względu na dużą liczbę studentek i wielkość budynków są one większe niż w innych instytucjach i na prawdę nie są różowe, lecz białe. Materiały higieniczne uzupełniane są przez członków Parlamentu Studentów UG, wolontariuszy studentów i pracowników uczelni. O tym, gdzie znajduje się najbliższa skrzyńeczka, informują plakaty znajdujące się w budynkach.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI UNIWERSYTECKIEJ

Na podstawie zebranych od studentów i pracowników opinii Centrum stara się oddziaływać na przestrzeń kampusu. Członkowie Centrum przedstawili już władzom UG projekt zmian w przestrzeni kampusu, wpisujący się w działania rektora mające na celu stworzenie przestrzeni jeszcze bardziej przyjaznej studentom i pracownikom, w której nie tylko będą się oni przemieszczać między zajęciami, ale także będą spędzać czas.

Ma się to stać m.in. dzięki zakupieniu przez Parlament Studentów UG sprzętu do gier na otwartej przestrzeni (boule, kręgle fińskie itp.). Gry te są atrakcyjne i popularne, a jednocześnie, ze względu na „niski poziom wejścia” i brak dużych wymagań wydolnościowych, są propozycją praktycznie dla wszystkich. Rozgrywki w większości wypadków mogą angażować większą liczbę osób, co umożliwi integrację zarówno studentów, jak i pracowników. Udostępnienie gier planowane jest zarówno na kampusie w Gdańsku, jak i w Sopocie od wiosny 2022 roku.

W ramach starań o podnoszenie aktywności związanych ze sportem CASiD prowadzi projekt utworzenia siłowni zewnętrznej na oliwskim kampusie. Siłownia ta dzięki specjalnie dostosowanym urządzeniom posłuży także osobom z niepełnosprawnościami.

Centrum, w porozumieniu z kołami naukowymi, zaproponowało też uzupełnienie infrastruktury rowerowej na kampusie w Gdańsku-Oliwie oraz w znajdujących się tam domach studenckich, a także w budynku Wydziału Oceanografii i Geografii w Gdyni. Na podstawie analizy przestrzeni wspólnych dokonano oceny brakujących elementów i przygotowano projekt ich uzupełnienia. Za podstawowy problem uznano brak stojaków rowerowych przed domami studenckimi i niektórymi wydziałami. Planowana jest także budowa zadaszzonego, objętego monitoringiem stanowiska do parkowania rowerów, które umożliwi członkom społeczności akademickiej bezpieczne zostawianie rowerów o każdej porze roku.

KONFERENCJE

Ambicją Centrum jest umożliwienie realizacji zamierzeń na-

ukowych studentów, doktorantów czy młodych pracowników nauki. W tym celu jednostka wspiera organizacyjnie działalność kół naukowych, prowadzi szkolenia z zakresu warsztatu naukowego czy utrzymywania jakości badań, o których już była mowa. Istotne znaczenie dla młodych adeptów nauki ma także możliwość nadsyłania artykułów do czasopisma „Progress”, w którym dzięki profesjonalnemu systemowi recenzji, wysokiemu poziomowi edytorskiemu i wsparciu merytorycznemu wielu studentów i doktorantów publikuje po raz pierwszy swoje teksty naukowe.

Dzięki działaniom Centrum członkowie społeczności akademickiej mogą prezentować wyniki swoich badań również na konferencjach naukowych. Pierwszą konferencją zorganizowaną przez Centrum była I Ogólnopolska Konferencja Naukowa Prawa Medycznego, Farmaceutycznego, Bioetyki i Zarządzania w Ochronie Zdrowia objęta patronatem przez Jego Magnificencję Rektora, prof. Piotra Stepnowskiego (który otworzył wydarzenie) i Prezydent Miasta Gdańska. Podczas konferencji, która odbyła się w dniach 28–29 października br. w Sali Teatralnej budynku neofilologii UG, licznie zgromadzeni słuchacze wysłuchali prelekcji dotyczących kwestii związanych z prawem medycznym, także w trakcie pandemii COVID-19, prawami człowieka w kontekście bioetyki i nowoczesnych technologii, prawem farmaceutycznym, a także z pogranicza prawa, medycyny i sportu. Niewątpliwie dzięki zainteresowaniu konferencją przedstawicieli różnych ośrodków, zarówno naukowych, jak i podmiotów medycznych, jest doskonałym prognostykiem kontynuacji wydarzenia w kolejnych latach, o czym zapewnia pomysłodawca i koordynator konferencji z ramienia Centrum, mgr Piotr Zieliński.

Kolejną konferencją organizowaną przez Centrum będzie II Kongres Młodej Nauki. Pierwsza edycja kongresu organizowana przez czasopismo „Progress” odbyła się w 2017 roku i okazała się znaczącym sukcesem, o czym świadczy wyróżnienie wydarzenia nagrodą Laur Uniwersytecki, przyznawaną przez Forum Uniwersytetów Polskich. Kolejna edycja, zapowiadana na lato 2022 roku, będzie wydarzeniem o jeszcze większym potencjale, bowiem organizatorzy planują zwiększenie liczby dziedzin nauki, w ramach których można będzie zgłaszać wystąpienia. Podczas pierwszego kongresu szczególny nacisk położono na nauki humanistyczne i społeczne. Druga edycja będzie otwarta także dla uczonych zajmujących się innymi dziedzinami nauki. Oprócz kwestii naukowych w trakcie kongresu przewidziane są prezentacje aktywności studentów, doktorantów i pracowników szkół wyższych.

KONSULTACJE

Bardzo ważnym aspektem działań Centrum jest prowadzenie konsultacji mających na celu pomoc w realizowaniu aktywności zarówno przez studentów indywidualnych, jak i koła naukowe. W ich trakcie można otrzymać informacje dotyczące interpretacji przepisów prawnych obowiązujących na uniwersytecie czy poza nim oraz pozyskiwania i rozliczania środków z różnych źródeł. Konsultanci pomagają dużej liczbie studentów w wyborze możliwych aktywności, wskazują ewentualne ryzyko z nimi związane, a także ich potencjał. Konsultacje prowadzone są w formie online, lecz w przypadku chęci spotkania na terenie uczelni pracownicy Centrum umożliwiają wizytę w siedzibie jednostki.

Prezentacja Łukasza Bienia na Wydziale Nauk Społecznych

Fot. archiwum CASiD

PREZENTACJE

Na żywo o działaniach Centrum opowiadali jego pracownicy w trakcie spotkań adaptacyjnych dla studentów pierwszych lat na niektórych kierunkach, a także w trakcie obozu adaptacyjnego, który odbył się we wrześniu w Borzechowie. Na spotkaniach opisywane były: działalność Centrum, zarys możliwości aktywności na uczelni oraz oferta stypendialna UG.

KONKURSY

Centrum organizuje także konkursy adresowane do członków społeczności akademickiej. Jednym z nich, przygotowanym wspólnie z Parlamentem Studentów i Radą Doktorantów UG, była „Uniwersytecka pocztówka z wakacji”. W ramach konkursu członkowie społeczności akademickiej mogli wysłać zdjęcie, na którym znajdowały się elementy kojarzone z Uniwersytetem Gdańskim. W konkursie zwyciężyło zdjęcie Katarzyny Sternickiej, ale wyróżniono także zdjęcia kilku innych osób. Zdjęcia zostaną wykorzystane do projektów związanych z promocją uczelni.

Okazją do kolejnego konkursu było niezwyklej rangi wydarzenie tj. Szczyt Cyfrowy ONZ, którego

gospodarzem w 2021 roku jest Polska. Z tej okazji, by zapewnić godną reprezentację uczelni w czasie szczytu, Parlament Studentów UG ufundował dla pięciu studentów nagrody w postaci pokrycia kosztów przejazdu do Katowic oraz zakwaterowania (do 500 zł). Uczestnicy konkursu musieli uzasadnić, dlaczego chcieliby wziąć udział w szczycie, jak posłuży to ich rozwojowi i jak może się to przysłużyć uczelni.

ROZRYWKA

Centrum organizuje także projekty związane w większym stopniu z rozrywką, chociaż czasem jest to rozrywka bardziej wymagająca intelektualnie. 20 kwietnia br. jednostka zorganizowała turniej szachowy. Ze względu na pandemię był to turniej wirtualny, rozgrywany na platformie chess.com, jednak nagrody były jak najbardziej realne. Zwycięzcy otrzymali książki o tematyce szachowej, gadżety Uniwersytetu Gdańskiego oraz bony upominkowe.

Kolejny turniej wymagał w mniejszym stopniu umiejętności logicznego myślenia, a w większym sprawdził zręczność i szybkość reakcji. Jego uczestnicy mogli się zmierzyć w klasycznych grach na kultowym komputerze Amiga. Dzięki członkom Parlamentu Studentów UG

studenci i pracownicy mogli zagrać w „Sensible World of Soccer” czy „Mortal Kombat II”.

Centrum Aktywności Studenckiej i Doktoranckiej planuje realizację wielu kolejnych inicjatyw i to zarówno w perspektywie najbliższych tygodni, jak i miesięcy. Już w grudniu odbędzie się organizowana wspólnie z Zespołem Promocji UG i niektórymi radami Samorządu Studentów akcja zbiórki karmy, koców i innych darów dla schroniska „Promyk” w Gdańsku. Niektóre aktywności mają mieć wymiar ponaduczelniany, bowiem realizowane będą wspólnie z radami doktorantów Politechniki Gdańskiej i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Pierwszy krok do współpracy, podpisanie listu intencyjnego i omówienie działań, został zrobiony 4 listopada 2021.

Mamy nadzieję że różnorodne działania Centrum, prowadzone dzięki aktywności pracowników i wolontariuszy oraz ciągłemu wsłuchiwni w potrzeby wszystkich członków społeczności akademickiej, pozwolą oddziaływać pozytywnie na uniwersytecką rzeczywistość.

Łukasz Bień